

Stanovisko k vymáhání plnění povinností uloženým mimořádnými opatřeními vlády v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky obecní policií od bezdomovců

Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky obdržel podání ve věci ukládání správního trestu pokuty příkazem na místě bezdomovcům, ke kterému, s ohledem na dostupné informace, uvádíme následující:

Předně je třeba uvést, že obecní policie jsou zřizovány obcemi v rámci jejich samostatné působnosti. Do této oblasti, s výjimkou zákonem stanovených případů, není ústřední orgán státní správy, včetně Ministerstva vnitra, oprávněn jakýmkoliv způsobem zasahovat.

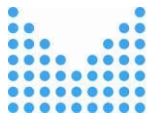
Ministerstvo vnitra, na základě zákona o obecní policii, v oblasti obecní policie pouze:

- a) ověřuje odborné předpoklady čekatele/strážníka formou zkoušky,
- b) vydává a odnímá osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů strážníka (dále jen „osvědčení“),
- c) vede informační systémy potřebné k plnění zákonem stanovených úkolů a dále

vykonává dozor nad činností obecní policie v rozsahu § 27a odst. 2 zákona o obecní policii v případě, kdy obec se dopustí přestupku, tím, že pověří plněním úkolů obecní policie fyzickou osobu, která nemá osvědčení nebo podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu, anebo nezajistí, aby stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie obsahovaly jednotné prvky.

Z obecného hlediska pak je ministerstvo pověřeno:

- přípravou návrhů obecně závazných právních předpisů v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku zabezpečovaných obecní policií, právních předpisů stanovících odborné předpoklady strážníků včetně jejich ověřování, a právních norem v oblasti jednotných prvků stejnokrojů a označení motorových vozidel obecní policie,
- zpracováváním odborných stanovisek a právních názorů k věcným otázkám souvisejícím s činností obecních policií i v součinnosti s odvětvovými odbory ministerstva, jinými ústředními orgány státní správy a dalšími subjekty,
- stanovením náplně odborných předpokladů strážníků, organizací a ověřováním odborné způsobilosti čekatelů a strážníků,
- prováděním správního řízení v oblasti obecní policie v rozsahu stanoveném zákonem.

Z výše uvedeného tedy plyne, že ministerstvo, z pozice orgánu veřejné moci, obecní policie nezřizuje, nekontroluje, nefinancuje, ani jinak do jejich činnosti nezasahuje.

Nicméně k podání uvádíme, že dne 13. května 2020 nabyl účinnosti zákon č. 243/2020 Sb., o pravomoci Policie České republiky a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky.

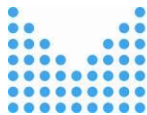
Podle tohoto zákona mohou strážníci obecní policie a příslušníci Policie ČR příkazem na místě uložit pokutu mj. za přestupek podle § 92n odst. 1 písm. b) zákona o ochraně veřejného zdraví, pokud byl spáchán nesplněním povinnosti uložené mimořádným opatřením vydaným v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 na území České republiky.

Tohoto přestupku se dopustí fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba *tím, že nesplní povinnost uloženou mimořádným opatřením vydaným podle § 80 odst. 1 písm. g) nebo podle § 82 odst. 2 písm. m) tohoto zákona k ochraně zdraví fyzických osob při epidemii, nebezpečí jejího vzniku, živelné pohromě nebo jiné mimořádné události.* Jedná se o mimořádná opatření vydávaná Ministerstvem zdravotnictví.

Pravidla projednávání všech přestupků upravuje primárně zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), který řeší i postup obecní policie při projednání přestupku příkazem na místě (viz § 91 a 92). Příkazem na místě lze uložit pokutu, pokud nestačí domluva, obviněný souhlasí se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty a její výší a s vydáním příkazového bloku.

Dále platí, že pokud nejsou splněny podmínky pro uložení pokuty příkazem na místě, nebo přestupek nebyl vyřešen domluvou, strážníci postupují podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, tj. oznamují příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu. Tak jak ukládá § 10 odst. 3 zákona o obecní policii, doloží své oznámení důvody nebo důkazy, o něž se podezření opírá.

Pokud osoba i přes upozornění strážníkem obecní policie pokračuje v jednání, kterým vyhlášená krizová nebo mimořádná opatření porušuje, lze takovou osobu v souladu s § 7 odst. 4 zákona o obecní policii vyzvat, aby svého protiprávního jednání zanechala. Pokud osoba, již je taková výzva směřována ani v takovém případě svého jednání nezanechá nebo naopak neučiní to, k čemu je vyzvána (např. k nasazení roušky nebo obdobného ochranného prostředku, byť improvizovaného), lze ji postihnout též za přestupek neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

V souladu s § 91 odst. 1 zákona o přestupcích lze příkazem na místě uložit pokutu nejvýše 10 000,- Kč (2 500,- Kč v případě mladistvého, pokud není podnikatelem). Jedná se o speciální ustanovení upravující rozpětí, resp. maximální hranici pokuty, kterou lze uložit v tomto typu zvláštního druhu řízení o uložení správním trestu.

Při ukládání správního trestu pokuty příkazem na místě platí, že strážník ukládá pokutu ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty pevně stanovena a zákon umožňuje uložit pokutu v určitém rozmezí, je výhradně na zvážení strážníka, jakou výši pokuty určí, a to s přihlédnutím k okolnostem spáchání přestupku. Přitom ale nesmí překročit výše zmíněnou horní hranici pokuty uložené příkazem na místě.

Co se týče konkrétní výše uložené pokuty, měl by strážník, při jejím stanovení ve vztahu k fyzické osobě zvážit zejména

- a) povahu a závažnost přestupku (viz § 38 zákona o přestupcích, který mimo jiné odkazuje na nezbytnost posouzení významu zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, způsobu a okolnostem spáchání přestupku, délkou doby, po kterou trval protiprávní stav apod.),
- c) přitěžující okolnosti (viz § 39 zákona o přestupcích; za přitěžující okolnost je například považováno opakované spáchání přestupku nebo spáchání více přestupků),
- d) polehčující okolnosti (viz § 40 zákona o přestupcích), a
- d) osobní poměry osoby, které je ukládán správní trest a zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání případně potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti s dále s přihlédnutím k zásadám správního řízení upraveným zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, není Ministerstvo vnitra oprávněno jakkoliv zasahovat do rozhodovací činnosti obecních policí v předmětné věci. V duchu zásad správního řízení platí, že správní orgány rozhodují ve správním řízení samostatně a nezávisle. S výjimkou zákonem stanovených případů (řízení o odvolání proti rozhodnutí, řízení o obnově řízení, přezkumné řízení) pak není nikdo oprávněn hodnotit postup správního orgánu. Vzhledem k postavení Ministerstva vnitra v oblasti obecní policie tedy není možné, aby jakkoliv zasahovalo do rozhodovací činnosti obecní policie.

27. 7. 2021